Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 8ης Ιουλίου 2015*

«Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας — Κοινοτικό εικονιστικό σήμα Rock & Rock — Προγενέστερα εθνικά λεκτικά σήματα MASTERROCK, FIXROCK, FLEXIROCK, COVERROCK και CEILROCK — Σχετικός λόγος μη καταχωρίσεως — Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009»

Στην υπόθεση Τ-436/12,

Deutsche Rockwool Mineralwoll GmbH & Co. OHG, με έδρα το Gladbeck (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον J. Krenzel, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τον L. Rampini,

καθού,

υποστηριζόμενου από την

Ceramicas del Foix, SA, με έδρα τη Βαρκελώνη (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους M. Pérez Serres και R. Guerras Mazón, δικηγόρους,

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 10ης Ιουλίου 2012 (υπόθεση R 495/2011-2), σχετικά με διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας μεταξύ Deutsche Rockwool Mineralwoll GmbH & Co. OHG και Ceramicas del Foix, SA,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους G. Berardis, πρόεδρο, O. Czúcz (εισηγητή) και A. Popescu, δικαστές,

γραμματέας: I. Drăgan, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 28 Σεπτεμβρίου 2012,

το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ, το οποίο κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Ιανουαρίου 2013,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Ιανουαρίου 2013,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Απριλίου 2013,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 6ης Νοεμβρίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 12 Νοεμβρίου 2003 η παρεμβαίνουσα, Ceramicas del Foix, SA, υπέβαλε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος ενώπιον του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε [αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1)].

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το εξής εικονιστικό σημείο:

3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν ιδίως στις κλάσεις 2, 19 και 27 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών εν όψει καταχωρίσεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αυτός αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν, για κάθε μία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 2: «Χρώματα, βερνίκια, λάκες· μέσα προφυλάξεως κατά της σκωρίας και μέσα συντηρήσεως ξύλου· χρωστικές ουσίες· προστύμματα· ακατέργαστες φυσικές ρητίνες· μέταλλα σε φύλλα (ελάσματα) και σε μορφή σκόνης για ζωγράφους, διακοσμητές, τυπογράφους και καλλιτέχνες»·

— κλάση 19: «Μη μεταλλικά υλικά οικοδομικών κατασκευών· μη μεταλλικοί άκαμπτοι σωλήνες οικοδομών· άσφαλτος, πισσάσφαλτος και ορυκτή άσφαλτος· λυόμενες μη μεταλλικές κατασκευές· μη μεταλλικά μνημεία. Όλα τα ανωτέρω προϊόντα με εξαίρεση κάθε είδος προϊόντος από λιθοβάμβακα και τα ηχομονωτικά υλικά κατασκευών»·

— κλάση 27: «Τάπητες, ψάθες, χαλάκια, λινοτάπητες και άλλα είδη επίστρωσης πατώματος· επενδύσεις τοίχων όχι από ύφασμα».

4 Στις 10 Ιανουαρίου 2008 το επίμαχο σημείο καταχωρίστηκε ως κοινοτικό σήμα (στο εξής: αμφισβητούμενο σήμα) για τα προϊόντα περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 3 ανωτέρω.

5 Στις 14 Απριλίου 2008 η προσφεύγουσα, Deutsche Rockwool Mineralwoll GmbH & Co. OHG, κατέθεσε αίτηση κηρύξεως ακυρότητας κατά του αμφισβητούμενου σήματος βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 40/94 (νυν άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009), σε συνδυασμό με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 40/94 (νυν άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009).

6 Η αίτηση κηρύξεως ακυρότητας βασιζόταν ιδίως στα ακόλουθα σήματα:

— στο προγενέστερο λεκτικό σήμα MASTERROCK, που καταχωρίστηκε στη Γερμανία στις 9 Ιουλίου 2002 με τον αριθμό 30212141, για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 17, 19 και 37·

— στο προγενέστερο λεκτικό σήμα FIXROCK, καταχωρίστηκε στη Γερμανία στις 23 Αυγούστου 1999 με τον αριθμό 39920622, για προϊόντα των κλάσεων 6, 17 και 19·

— στο προγενέστερο λεκτικό σήμα FLEXIROCK, που καταχωρίστηκε στη Γερμανία στις 21 Σεπτεμβρίου 1994 με τον αριθμό 2078534, για προϊόντα της κλάσεως 19·

— στο προγενέστερο λεκτικό σήμα COVERROCK, που καταχωρίστηκε στη Γερμανία στις 17 Σεπτεμβρίου 1997 με τον αριθμό 39732094, για προϊόντα των κλάσεων 17 και 19·

— στο προγενέστερο λεκτικό σήμα CEILROCK, που καταχωρίστηκε στη Γερμανία στις 18 Ιουνίου 2003 με τον αριθμό 30306452, για προϊόντα των κλάσεων 6, 17 και 19.

7 Τα προϊόντα τα οποία καλύπτουν τα προγενέστερα σήματα που υπάγονται στις κλάσεις 6, 17 και 19 είναι υλικά οικοδομικών κατασκευών, παρασκευαζόμενα, κατά κύριο λόγο, από λιθοβάμβακα. Επιπλέον, το σήμα MASTERROCK αφορά επίσης τις υπηρεσίες «πολιτικού μηχανικού» και τις «υπηρεσίες εγκαταστάσεων» της κλάσεως 37.

8 Η αίτηση κηρύξεως ακυρότητας στηριζόταν στο σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών που κάλυπταν τα προγενέστερα σήματα και στρεφόταν κατά του συνόλου των προϊόντων στα οποία αναφερόταν το αμφισβητούμενο σήμα.

9 Με απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2011 το τμήμα ακυρώσεων απέρριψε την αίτηση κηρύξεως ακυρότητας που είχε υποβάλει η προσφεύγουσα. Έκρινε ότι ορισμένα προϊόντα τα οποία αφορούσαν τα συγκρουόμενα σημεία ήταν μετρίως παρόμοια, ενώ άλλα ήταν διαφορετικά ή παρουσίαζαν ελάχιστη ομοιότητα. Ακόμη, κατά το τμήμα αυτό, τα συγκρουόμενα σημεία είχαν ελάχιστη οπτική, φωνητική και εννοιολογική ομοιότητα, με εξαίρεση το προγενέστερο σήμα CEILROCK, που ήταν διαφορετικό από το αμφισβητούμενο σήμα. Λαμβανομένου υπόψη επίσης του υψηλού επιπέδου προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού, συμπέρανε ότι δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως.

10 Στις 3 Μαρτίου 2011 η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της αποφάσεως του τμήματος ακυρώσεων.

11 Με απόφαση της 10ης Ιουλίου 2012 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών επιβεβαίωσε την απόφαση του τμήματος ακυρώσεων. Συνήγαγε ότι το επίπεδο προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού ήταν ιδιαίτερα υψηλό. Αποδέχθηκε επίσης, κατ' ουσίαν, τις διαπιστώσεις του τμήματος ακυρώσεων όσον αφορά την ομοιότητα των επίμαχων προϊόντων και των συγκρουομένων σημείων, υπογραμμίζοντας την περιγραφική φύση του κοινού στοιχείου «rock». Επιπροσθέτως, έκρινε ότι η διευρυμένη προστασία που παρέχεται σε μια οικογένεια σημάτων δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω. Κατά συνέπεια, διαπίστωσε την έλλειψη κινδύνου συγχύσεως.

Διαδικασία και αιτήματα

12 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

13 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

14 Προς στήριξη της προσφυγής της η προσφεύγουσα προβάλλει έναν μόνο λόγο ακυρώσεως, στηριζόμενο σε παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′, και του άρθρου 53, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 207/2009.

15 Κατά τα άρθρα αυτά, κατόπιν αιτήσεως του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, κοινοτικό σήμα κηρύσσεται άκυρο εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητάς του με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος συγχύσεως περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχετίσεως με προγενέστερο σήμα. Εξάλλου, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α′, σημείο ii, του κανονισμού 207/2009, πρέπει να νοούνται ως προγενέστερα σήματα τα καταχωρισμένα εντός κράτους μέλους σήματα, η ημερομηνία καταθέσεως των οποίων είναι προγενέστερη της ημερομηνίας αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

16 Κατά πάγια νομολογία, κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται όταν το κοινό ενδέχεται να σχηματίσει την πεποίθηση ότι τα οικεία προϊόντα ή οι οικείες υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικώς συνδεόμενες μεταξύ τους επιχειρήσεις. Ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται σφαιρικά, αναλόγως του τρόπου με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται τα επίμαχα σημεία και τα οικεία προϊόντα ή τις οικείες υπηρεσίες και λαμβανομένων υπόψη όλων των παραγόντων που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση, ιδίως δε της αμφίδρομης σχέσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημείων και της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που αυτά προσδιορίζουν [αποφάσεις της 9ης Ιουλίου 2003, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ – Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), T-162/01, Συλλογή, EU:T:2003:199, σκέψεις 30 έως 33, και της 7ης Νοεμβρίου 2013, Three-N-Products κατά ΓΕΕΑ – Munindra (AYUR), T-63/13, EU:T:2013:583, σκέψη 14].

17 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα συμμερίζεται το επιχείρημα του τμήματος προσφυγών ότι τα προϊόντα τα οποία αφορούν τα συγκρουόμενα σημεία είναι εν μέρει παρόμοια και κατά τα λοιπά έχουν ελάχιστη ομοιότητα ή ότι είναι διαφορετικά. Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η ανάλυση αυτή είναι ορθή.

Επί του ενδιαφερόμενου κοινού

18 Κατά τη νομολογία, όσον αφορά τον βαθμό προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού, στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, ο μέσος καταναλωτής των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών λογίζεται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και ότι είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι το επίπεδο προσοχής του μέσου καταναλωτή είναι δυνατό να μεταβάλλεται σε συνάρτηση με την κατηγορία των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2007, Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR), T-256/04, Συλλογή, EU:T:2007:46, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

19 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το έδαφος που έπρεπε να ληφθεί υπόψη ήταν αυτό της Γερμανίας, χώρας καταχωρίσεως και προστασίας των προγενέστερων σημάτων, και ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελείτο από τους μέσους Γερμανούς καταναλωτές και τους επαγγελματίες

του τομέα των οικοδομικών κατασκευών. Έκρινε ότι το επίπεδο προσοχής του κοινού ήταν ιδιαίτερα υψηλό κατά τη στιγμή της αγοράς, λόγω της τιμής, του εξειδικευμένου χαρακτήρα και του αναμενόμενου μακρού χρόνου χρησιμοποιήσεως των επίμαχων προϊόντων.

20 Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τη συλλογιστική αυτή.

21 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τα επίμαχα προϊόντα, που είναι κατά κύριο λόγο οικοδομικά υλικά, δεν προορίζονται να χρησιμοποιούνται καθημερινά από τους μέσους καταναλωτές. Ο εξειδικευμένος χαρακτήρας τους απαιτεί συγκεκριμένη επιλογή εκ μέρους του αγοραστή κατόπιν ωρίμου σκέψεως, ανεξαρτήτως της τιμής και της ποσότητας των προς αγορά προϊόντων. Επιπλέον, απλώς και μόνο το ότι ένα είδος προϊόντων δεν αγοράζεται τακτικά από τον καταναλωτή συνιστά ένδειξη ότι το επίπεδο προσοχής του καταναλωτή αυτού θα είναι μάλλον υψηλό. Πρέπει να προστεθεί ότι, ακόμα και αν ένα μέρος των επίμαχων προϊόντων είναι προσβάσιμο στο ευρύ κοινό, είναι σπάνιο να προβαίνουν στην αγορά τους οι απλοί καταναλωτές, οι οποίοι αναθέτουν κατά κανόνα το έργο αυτό σε επαγγελματία ή συμβουλεύονται άλλους καταναλωτές των οποίων το επίπεδο γνώσεων στον τομέα αυτό είναι μεγαλύτερο του μέσου όρου [βλ., επ' αυτού, απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2009, Deutsche Rockwool Mineralwoll κατά ΓΕΕΑ – Redrock Construction (REDROCK), T-146/08, EU:T:2009:398, σκέψεις 45 και 46])

22 Πρέπει να προστεθεί ότι η γνώση των χαρακτηριστικών, της ποιότητας και της εμπορικής πηγής των οικοδομικών υλικών συνιστά σημαντικό στοιχείο για το ενδιαφερόμενο κοινό για τον επιπρόσθετο λόγο ότι τα προϊόντα αυτά –όταν χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητο– συχνά δεν μπορούν να αντικατασταθούν παρά μόνο με πολύ υψηλό κόστος. Ακόμη, η κακή ποιότητά τους μπορεί να προκαλέσει ζημίες στο ακίνητο, πράγμα το οποίο ενδέχεται να καταστήσει αναγκαίες πολυδάπανες επισκευές. Για τους λόγους αυτούς, ευλόγως ο μέσος καταναλωτής ο οποίος δεν αναθέτει το έργο της επιλογής των προϊόντων αυτών σε επαγγελματία, προβαίνει σε έρευνα στο διαδίκτυο σχετικά με τα ως άνω προϊόντα και, εν πάση περιπτώσει, ενδιαφέρεται για την προέλευση και την ταυτότητα του κατασκευαστή των προϊόντων αυτών.

23 Το ίδιο ισχύει για τις υπηρεσίες οικοδομικών κατασκευών τις οποίες καλύπτει το σήμα MASTERROCK, καθόσον η προσφυγή σε αυτές συνεπάγεται συγκεκριμένη επιλογή εκ μέρους του καταναλωτή κατόπιν ωρίμου σκέψεως και απαιτεί ιδιαίτερη επιφυλακτικότητα εκ μέρους του ενδιαφερόμενου κοινού.

24 Κατά συνέπεια, πρέπει να επιβεβαιωθεί η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι το επίπεδο προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού είναι ιδιαίτερα υψηλό.

Επί της συγκρίσεως των σημείων

25 Η προσφεύγουσα προσάπτει στο τμήμα προσφυγών ότι εκτίμησε εσφαλμένως την ομοιότητα των συγκρουομένων σημείων και τον περιγραφικό χαρακτήρα του στοιχείου «rock» στο πλαίσιο των προϊόντων του τομέα των οικοδομικών κατασκευών.

26 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των συγκρουόμενων σημείων, πρέπει να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που αυτά προκαλούν, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους. Ο τρόπος με τον οποίο προσλαμβάνει τα σήματα ο μέσος καταναλωτής των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών έχει καθοριστική σημασία για τη σφαιρική εκτίμηση του εν λόγω κινδύνου. Συναφώς, ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται συνήθως ένα σήμα ως μία ολότητα και δεν προβαίνει σε εξέταση των διαφόρων λεπτομερειών του (βλ. απόφαση της 12ης Ιουνίου 2007, ΓΕΕΑ κατά Shaker, C-334/05 P, Συλλογή, EU:C:2007:333, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

27 Η εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ δύο σημάτων δεν σημαίνει ότι μόνον ένα από τα στοιχεία που συναποτελούν το σύνθετο σήμα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να συγκρίνεται με το άλλο σήμα. Αντιθέτως, κατά τη σύγκριση αυτή, τα οικεία σήματα πρέπει να εξετάζονται το καθένα ως ενιαίο σύνολο, πράγμα που δεν αποκλείει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το ενδεχόμενο να κυριαρχούν στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί ένα σύνθετο σήμα στη μνήμη του ενδιαφερόμενου κοινού ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που το συναποτελούν (βλ. απόφαση ΓΕΕΑ κατά Shaker, σκέψη 26 ανωτέρω, EU:C:2007:333, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Το κυρίαρχο στοιχείο μπορεί να αποτελέσει το μοναδικό κριτήριο για την εκτίμηση της ομοιότητας μόνο στην περίπτωση που όλα τα άλλα συστατικά στοιχεία του σήματος είναι αμελητέα (αποφάσεις ΓΕΕΑ κατά Shaker, σκέψη 26 ανωτέρω, EU:C:2007:333, σκέψη 42, και της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, Nestlé κατά ΓΕΕΑ, C-193/06 P, EU:C:2007:539, σκέψη 42). Τούτο συμβαίνει ιδίως στην περίπτωση που το επιμέρους στοιχείο και μόνον αυτό μπορεί να κυριαρχεί στην εικόνα του σήματος την οποία συγκρατεί στη μνήμη του το ενδιαφερόμενο κοινό και, επομένως, όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που συναποτελούν το σήμα είναι αμελητέα στο πλαίσιο της συνολικής εντυπώσεως που δίδει το εν λόγω σήμα (απόφαση Nestlé κατά ΓΕΕΑ, προαναφερθείσα, EU:C:2007:539, σκέψη 43).

– Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

28 Κατά τη νομολογία, προς προσδιορισμό του διακριτικού χαρακτήρα στοιχείου αποτελούντος σήμα πρέπει να εκτιμάται σφαιρικώς η κατά το μάλλον ή ήττον δυνατότητα του σήματος να εξατομικεύει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία έχει καταχωριστεί ως προερχόμενα από μια ορισμένη επιχείρηση και, επομένως, να διακρίνει αυτά τα προϊόντα ή υπηρεσίες από εκείνα άλλων επιχειρήσεων. Κατά την εκτίμηση αυτή, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι συμφυείς ιδιότητες του επίμαχου στοιχείου σε σχέση με το αν το στοιχείο αυτό στερείται ή όχι κάθε διακριτικού χαρακτήρα όσον αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες καταχωρίστηκε το σήμα [αποφάσεις της 13ης Ιουνίου 2006, Inex κατά ΓΕΕΑ – Wiseman (Απεικόνιση δέρματος αγελάδας), T-153/03, Συλλογή, EU:T:2006:157, σκέψη 35, και της 27ης Φεβρουαρίου 2008, Citigroup κατά ΓΕΕΑ – Link Interchange Network (WORLDLINK), T-325/04, EU:T:2008:51, σκέψη 66].

29 Εξάλλου, η εξατομίκευση των λεκτικών στοιχείων τα οποία αντιλαμβάνεται ο καταναλωτής ασκεί επιρροή επί της εκτιμήσεως της φωνητικής, οπτικής και εννοιολογικής ομοιότητας μεταξύ των συγκρουομένων σημείων [βλ., επ' αυτού, απόφαση της 25ης Ιουνίου 2010, MIP Metro κατά ΓΕΕΑ – CBT Comunicación Multimedia (Metromeet), T-407/08, Συλλογή, EU:T:2010:256, σκέψεις 37 και 38].

30 Πρώτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι το τμήμα προσφυγών δέχθηκε την ανάλυση του τμήματος ακυρώσεων, κατά την οποία το ενδιαφερόμενο κοινό εκλάμβανε το στοιχείο «rock» ως έναν κατανοητό όρο, όπως και τα στοιχεία «master», «fix», «flexi» και «cover», που ανήκουν στο λεξιλόγιο της αγγλικής γλώσσας.

31 Η ως άνω εκτίμηση, την οποία αποδέχεται η προσφεύγουσα, πρέπει να επιβεβαιωθεί.

32 Δεύτερον, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το στοιχείο «rock», που ήταν κοινό στα συγκρουόμενα σημεία, ήταν περιγραφικό όσον αφορά τα σχετικά προϊόντα. Πράγματι, το ενδιαφερόμενο για τα προϊόντα που προσδιορίζουν τα συγκρουόμενα σημεία γερμανικό κοινό μπορεί να εκλάβει τη λέξη «rock» ως συνδεόμενη ιδίως, με πέτρα, πράγμα το οποίο παραπέμπει στα οικοδομικά υλικά.

33 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τη συλλογιστική αυτή και εκτιμά ότι το κοινό στοιχείο «rock» είναι κυρίαρχο στα προγενέστερα σήματα.

34 Πρώτον, υποστηρίζει ότι το Deutsches Patent- und Markenamt (γερμανικό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και σημάτων) καταχώρισε, με τον αριθμό 30229274, το γερμανικό σήμα Rock, καθώς και μεγάλο αριθμό σημάτων περιλαμβανόντων το στοιχείο «rock», όπως MASTERROCK, FIXROCK, FLEXIROCK, COVERROCK και CEILROCK. Τούτο συνιστά απόδειξη του γεγονότος ότι το

γερμανικό κοινό δεν αντιλαμβάνεται τη λέξη «rock» ως προσδιορίζουσα προϊόντα του οικοδομικού κλάδου, όπως τα προϊόντα της κλάσεως 19. Ομοίως, το ΓΕΕΑ δημοσίευσε την αίτηση καταχωρίσεως σήματος αριθ. 6885594 η οποία αφορά μόνον το σημείο ROCK.

35 Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι απλώς και μόνον το γεγονός ότι ένα σήμα καταχωρίστηκε ως εθνικό ή κοινοτικό σήμα δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να είναι εν πολλοίς περιγραφικό ή, άλλως, να διαθέτει εγγενώς ασθενή μόνο διακριτικό χαρακτήρα σε σχέση με τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες (βλ. απόφαση REDROCK, σκέψη 21 ανωτέρω, EU:T:2009:398, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

36 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, κατά την αντίληψη του ενδιαφερόμενου γερμανόφωνου κοινού, η λέξη «rock» έχει συγκεκριμένη σημασία, που αντιστοιχεί στη λέξη «φούστα» στα γερμανικά, ή παραπέμπει σε ένα είδος μουσικής, χωρίς όμως οι καταναλωτές να την αντιλαμβάνονται υπό τη σημασία της «πέτρας».

37 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η αγγλική είναι γλώσσα με παγκόσμια διάδοση, που χρησιμοποιείται επίσης στον οικοδομικό τομέα. Έστω και αν ο μέσος Γερμανός καταναλωτής δεν έχει γνώση σε βάθος της αγγλικής, ο όρος «rock» αποτελεί μέρος του στοιχειώδους αγγλικού λεξιλογίου, ενώ τόσο οι επαγγελματίες όσο και οι καταναλωτές συνδέουν τον όρο αυτόν με τη λέξη «πέτρα» (απόφαση REDROCK, σκέψη 21 ανωτέρω, EU:T:2009:398, σκέψη 53).

38 Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μέρος τουλάχιστον των οικοδομικών υλικών που καλύπτει το αμφισβητούμενο σήμα και το σύνολο σχεδόν των προϊόντων που καλύπτουν τα προγενέστερα σήματα κατασκευάζονται από πρώτες ύλες με βάση την πέτρα τις οποίες, ιδίως στη φυσική τους κατάσταση, το ενδιαφερόμενο κοινό μπορεί εύκολα να συνδέσει με τον όρο «rock», ακόμα και υπό την έννοια του «βράχου» ή του «βραχώδους», οπότε είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικός (απόφαση REDROCK, σκέψη 21 ανωτέρω, EU:T:2009:398, σκέψη 54).

39 Η ως άνω διαπίστωση δεν κλονίζεται από το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι ο όρος «rock» έχει στα γερμανικά άλλες έννοιες, ήτοι ότι σημαίνει ένα είδος μουσικής και ένα γυναικείο ένδυμα. Πράγματι, προς εκτίμηση του διακριτικού ή περιγραφικού χαρακτήρα ενός σημείου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η έννοια του εν λόγω σημείου που αναφέρεται στα σχετικά προϊόντα ή που προσδιορίζει ένα από τα χαρακτηριστικά τους (αποφάσεις της 23ης Οκτωβρίου 2003, ΓΕΕΑ κατά Wrigley, C-191/01 P, Συλλογή, EU:C:2003:579, σκέψη 32, και REDROCK, σκέψη 21 ανωτέρω, EU:T:2009:398, σκέψη 55).

40 Εξάλλου, εν προκειμένω, ο όρος «rock» εμπεριέχει επίσης ένα επαινετικό μήνυμα όσον αφορά τα χαρακτηριστικά των καλυπτόμενων προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνουν ιδίως οικοδομικά υλικά και την οικοδομική δραστηριότητα, καθόσον μπορεί να εκληφθεί υπό την έννοια ότι αναφέρεται στην ανθεκτικότητα και στη σταθερότητα των βράχων ή άλλων υλικών από πέτρα. Εντούτοις, ένας επαινετικός όρος που αφορά τα χαρακτηριστικά των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών δεν έχει υψηλό εγγενή διακριτικό χαρακτήρα έναντι των προϊόντων αυτών [βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 16ης Ιανουαρίου 2008, Inter-Ikea κατά ΓΕΕΑ – Waibel (idea), T-112/06, EU:T:2008:10, σκέψη 51, και REDROCK, σκέψη 21 ανωτέρω, EU:T:2009:398, σκέψη 56].

41 Επομένως, το κοινό στοιχείο «rock» είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικό και/ή επαινετικό έναντι των προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτουν τα συγκρουόμενα σημεία, οπότε έχει ασθενή μόνον εγγενή διακριτικό χαρακτήρα, όπως ορθώς δέχθηκε το τμήμα προσφυγών.

42 Τρίτον, το τμήμα προσφυγών έκρινε επίσης ότι τα λοιπά στοιχεία των προγενέστερων σημάτων MASTERROCK, FIXROCK, FLEXIROCK και COVERROCK είχαν ασθενή διακριτικό χαρακτήρα. Κατ' αυτό, το ενδιαφερόμενο γερμανόφωνο κοινό συνδέει τα πρώτα στοιχεία των εν λόγω σημείων με τα ενδεχόμενα χαρακτηριστικά του λιθοβάμβακα, ήτοι την ευελιξία του («flexi»), την ικανότητά του να τοποθετείται ταχέως στους τοίχους («fix»), την υψηλή του ποιότητα («master») ή τη χρήση του προς κάλυψη επιφανειών («cover»). Οι όροι που αντιστοιχούν στα λεκτικά αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται

στο βασικό αγγλικό λεξιλόγιο και, επιπλέον, παρουσιάζουν αναλογίες προς τους γερμανικούς όρους «fix», «flexibel» και «Meister». Ομοίως, «cover» είναι αγγλισμός που έχει εισέλθει στη γερμανική γλώσσα.

43 Η προσφεύγουσα συμφωνεί με τις παρατηρήσεις αυτές.

44 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το ενδιαφερόμενο κοινό θα συνδέσει τα στοιχεία «flexi», «fix», «master» και «cover» με τα φυσικά χαρακτηριστικά των οικοδομικών υλικών, και ειδικότερα με εκείνα του λιθοβάμβακα, ή, στην περίπτωση του στοιχείου «cover», με την προβλεπόμενη χρήση τους. Δεδομένου ότι είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικά και/ή επαινετικά, τα εν λόγω στοιχεία έχουν ασθενή μόνο διακριτικό χαρακτήρα, οπότε η ανάλυση του τμήματος προσφυγών πρέπει να επιβεβαιωθεί.

– Επί της οπτικής πτυχής της συγκρίσεως

45 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, παρά την παρουσία του επιθέματος «rock» σε καθένα από τα σημεία αυτά, η ομοιότητά τους ήταν περιορισμένη για δύο λόγους, ήτοι, αφενός, λόγω των διαφορετικών προθεμάτων του και, αφετέρου, λόγω του τρόπου σχεδιασμού του αμφισβητούμενου σήματος και του διαχωρισμού του με τη χρήση του ενωτικού συμβόλου. Επομένως, με βάση τη συνολική οπτική εντύπωσή τους, η ομοιότητα μεταξύ των σημείων είναι μικρή.

46 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί το επιχείρημα αυτό.

47 Πρώτον, φρονεί ότι τα στοιχεία «master», «fix», «flexi» και «cover» είναι περιγραφικά των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών και ότι τα σχεδιαστικά στοιχεία του αμφισβητούμενου σήματος είναι αμελητέα. Επομένως, το στοιχείο «rock» είναι κυρίαρχο τόσο στα προγενέστερα σήματα MASTERROCK, FIXROCK, FLEXIROCK και COVERROCK όσο και στο αμφισβητούμενο σήμα Rock & Rock. Επειδή τα κυρίαρχα στοιχεία είναι απολύτως ίδια, τα συγκρουόμενα σημεία έχουν υψηλό βαθμό ομοιότητας από οπτικής πλευράς.

48 Όσον αφορά την εκτίμηση του κυρίαρχου χαρακτήρα ενός ή περισσοτέρων συγκεκριμένων στοιχείων που αποτελούν ένα σύνθετο σήμα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, οι εγγενείς ιδιότητες εκάστου των συνθετικών στοιχείων σε σύγκριση με τις εγγενείς ιδιότητες των άλλων στοιχείων. Επιπλέον και επικουρικώς, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η σχετική θέση των διαφόρων συνθετικών στοιχείων στη διάταξη των στοιχείων του συνθέτου σήματος [απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2002, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ – Hukla Germany (MATRATZEN), T-6/01, Συλλογή, EU:T:2002:261, σκέψη 35].

49 Πρέπει να υπομνησθεί ότι τόσο το λεκτικό στοιχείο «rock» όσο και τα λεκτικά στοιχεία «master», «fix», «flexi» και «cover» είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικά και/ή επαινετικά όσον αφορά τα σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες (βλ. σκέψεις 41 και 44 ανωτέρω).

50 Επιπλέον, κατά τη νομολογία, οι καταναλωτές προσδίδουν γενικώς μεγαλύτερη σημασία στην αρχή των λέξεων [απόφαση της 17ης Μαρτίου 2004, El Corte Inglès κατά ΓΕΕΑ – González Cabello και Iberia Líneas Aéreas de España (MUNDICOR), T-183/02 και T-184/02, Συλλογή, EU:T:2004:79, σκέψη 81].

51 Εν προκειμένω, το αρχικό τμήμα των προγενέστερων σημάτων MASTERROCK, FIXROCK, FLEXIROCK και COVERROCK αποτελείται από τα λεκτικά στοιχεία «master», «fix», «flexi» και «cover».

52 Επομένως, είναι απορριπτέα η άποψη της προσφεύγουσας ότι το λεκτικό στοιχείο «rock» είναι κυρίαρχο στα εν λόγω προγενέστερα σήματα.

53 Όσον αφορά το προγενέστερο σήμα CEILROCK, το στοιχείο «ceil» δεν αφορά τη σημασία που παραπέμπει στα σχετικά προϊόντα, σε αντίθεση με το στοιχείο «rock». Ακόμη, το στοιχείο «ceil» βρίσκεται στην αρχή του σήματος. Επομένως, η οπτική εντύπωση την οποία δίδουν στο ενδιαφερόμενο κοινό τα σημεία αυτά το οδηγούν να προσέξει περισσότερο το στοιχείο αυτό έναντι του κοινού στοιχείου «rock».

54 Συνεπώς, το επιχείρημα της προσφεύγουσας σχετικά με τον κυρίαρχο χαρακτήρα του στοιχείου «rock» στα προγενέστερα σήματα πρέπει να απορριφθεί.

55 Δεύτερον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, λαμβανομένης υπόψη της ελλείψεως κυρίαρχων στοιχείων, το τμήμα προσφυγών προέβη σε σύγκριση των σημάτων αυτών εξετάζοντας καθένα από τα ως άνω σήματα συνολικά.

56 Η εν λόγω μέθοδος προσεγγίσεως πρέπει να επιβεβαιωθεί, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 27 ανωτέρω.

57 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα συγκρουόμενα σημεία έχουν το ίδιο δεύτερο λεκτικό στοιχείο, «rock», διαφέρουν όμως ως προς τα πρώτα λεκτικά στοιχεία, διότι το αμφισβητούμενο σήμα αρχίζει επίσης με το στοιχείο «rock», ενώ τα πρώτα στοιχεία των προγενέστερων σημάτων είναι «master», «fix», «flexi», «cover» και «ceil».

58 Επιπλέον, έστω και αν ο τρόπος σχεδιασμού του σήματος Rock & Rock δεν είναι ιδιαίτερα επινοημένος, διακρίνει εντούτοις την οπτική εντύπωση που δίδει το σήμα αυτό από εκείνη των προγενέστερων σημάτων, όπως ορθώς δέχθηκε το τμήμα προσφυγών. Το ίδιο ισχύει ως προς το ενωτικό σύμβολο που χωρίζει τα δύο στοιχεία του αμφισβητούμενου σήματος.

59 Κατά τα λοιπά, καίτοι το πρώτο στοιχείο του αμφισβητούμενου σήματος είναι επίσης «rock», παρατίθεται δε επίσης στο τέλος των προγενέστερων σημάτων, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η επανάληψη του στοιχείου «rock» συνιστά έναν ασυνήθη τρόπο παρουσιάσεως που διαφοροποιεί περισσότερο την οπτική εντύπωση την οποία δίδει το εν λόγω σήμα έναντι εκείνων των προγενέστερων σημάτων. Ειδικότερα, η εν λόγω επανάληψη εξουδετερώνει το γεγονός ότι το πρόθεμα του αμφισβητούμενου σήματος αντιστοιχεί στο επίθεμα των προγενέστερων σημάτων.

60 Λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων αυτών, πρέπει να επιβεβαιωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η οπτική ομοιότητα μεταξύ των συγκρουομένων σημείων είναι ασθενής.

– Επί της φωνητικής πτυχής της συγκρίσεως

61 Όσον αφορά την φωνητική πτυχή της συγκρίσεως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η ομοηχία μεταξύ των επιθεμάτων των σημείων περιορίζεται από τα διαφορετικά τους προθέματα. Επιπλέον, έκρινε ότι τα προθέματα των ως άνω σημείων περιελάμβαναν διαφορετικά φωνήεντα, με μόνη εξαίρεση το γράμμα «o» στο στοιχείο «cover». Επομένως, έκρινε ότι υφίστατο ασθενής φωνητική ομοιότητα.

62 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τη συλλογιστική αυτή και υποστηρίζει ότι τα εν λόγω σημεία έχουν υψηλό βαθμό φωνητικής ομοιότητας.

63 Παραθέτει ως παράδειγμα το προγενέστερο σήμα COVERROCK. Κατ' αυτήν, η αλληλουχία των φωνηέντων και ο αριθμός των ήχων ταυτίζονται στην περίπτωση των σημάτων COVERROCK και Rock & Rock. Έτσι, η προφορά του στοιχείου «koverrok» είναι πολύ παρόμοια προς αυτήν του στοιχείου «rokentrok» και πολύ δυσχερώς το ενδιαφερόμενο κοινό θα μπορεί να διακρίνει τα σήματα αυτά, ιδίως σε ένα θορυβώδες βιομηχανικό περιβάλλον ή σε περιβάλλον οικοδομικών κατασκευών ή όταν ακούει στο τηλέφωνο τα σήματα αυτά.

64 Πρέπει να σημειωθεί ότι τα σημεία COVERROCK και Rock & Rock αποτελούνται από τρεις συλλαβές και ότι η αλληλουχία των φωνηέντων «o», «e» και «o» είναι η ίδια, αν ληφθούν υπόψη οι γερμανικοί κανόνες προφοράς.

65 Εντούτοις, το πρώτο μέρος (cover) του προγενέστερου αυτού σήματος περιλαμβάνει μια αλληλουχία συμφώνων «k», «v» και «r» που είναι εντελώς διαφορετική από εκείνη του αμφισβητούμενου σήματος «r», «kk», «n» και «d». Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι, κατά τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 50 ανωτέρω, ο καταναλωτής δίδει συνήθως μεγαλύτερη σημασία στο αρχικό μέρος των σημείων.

66 Επομένως, τα σημεία COVERROCK και Rock & Rock είναι ελάχιστα παρόμοια από φωνητικής πλευράς.

67 Πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι τα λοιπά προγενέστερα σήματα, MASTERROCK, FIXROCK, FLEXIROCK και CEILROCK είναι ακόμη λιγότερο παρόμοια με το σήμα Rock & Rock, δεδομένου ότι η αλληλουχία των ήχων που περιλαμβάνουν είναι ακόμα πιο απομακρυσμένη από αυτήν του αμφισβητούμενου σήματος.

68 Κατά τα λοιπά, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να επικαλείται το περιβάλλον. Πράγματι, η επιλογή οικοδομικών υλικών αποτελεί διαφορετικό στάδιο από αυτό της εκτελέσεως των σχετικών κατασκευαστικών εργασιών, ενώ από κανένα στοιχείο δεν μπορεί να συναχθεί ότι η επιλογή των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών πραγματοποιείται στον τόπο όπου πραγματοποιούνται τα έργα ή αποκλειστικά βάσει πληροφοριών που δίδονται προφορικώς. Ομοίως, η ανακοίνωση από τηλεφώνου ουδόλως εμποδίζει το ενδιαφερόμενο κοινό να αντιληφθεί τις σημαντικές διαφορές στην προφορά των συγκρουομένων σημείων.

69 Λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων αυτών, πρέπει να επιβεβαιωθεί η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι η φωνητική ομοιότητα μεταξύ των συγκρουομένων σημείων είναι ασθενής.

– Επί της εννοιολογικής πτυχής της συγκρίσεως

70 Στην προσβαλλόμενη απόφαση το τμήμα προσφυγών επικέντρωσε την προσοχή του στον περιγραφικό χαρακτήρα των συστατικών στοιχείων των συγκρουομένων σημείων, με εξαίρεση το στοιχείο «ceil». Διαπίστωσε ότι το κοινό στοιχείο «rock» παρέπεμπε, στην περίπτωση των προγενέστερων σημάτων, στον λιθοβάμβακα («rockwool» στα αγγλικά), που είναι η βασική πρώτη ύλη των προϊόντων που κάλυπταν τα προγενέστερα σήματα. Τα στοιχεία «master», «flexi», «fix» και «cover» θυμίζουν τα χαρακτηριστικά ή τις χρήσεις του λιθοβάμβακα. Αντιθέτως, στην περίπτωση του αμφισβητούμενου σήματος, το στοιχείο «rock» μάλλον παραπέμπει σε ένα είδος μουσικής, διότι το ενδιαφερόμενο κοινό θα συνδέει το Rock & Rock με την έκφραση «rock and roll», και θα εκλαμβάνει το αμφισβητούμενο σήμα ως λογοπαίγνιο. Επομένως, το επίπεδο ομοιότητας είναι ασθενές από εννοιολογικής απόψεως.

71 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τη συλλογιστική αυτή. Υποστηρίζει ότι το στοιχείο «rock» είναι κυρίαρχο στα συγκρουόμενα σημεία και παραπέμπει στην ίδια έννοια, δηλαδή αυτήν την «πέτρας» ή του «βράχου». Στην περίπτωση αυτή υφίσταται μέσου βαθμού ομοιότητα από εννοιολογικής απόψεως μεταξύ των εν λόγω σημείων.

72 Πρέπει να υπομνησθεί ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας προς απόδειξη του κυρίαρχου χαρακτήρα του στοιχείου «rock» έχουν ήδη απορριφθεί, λαμβανομένης υπόψη της ασθενούς διακριτικής ικανότητας του εν λόγω όρου έναντι των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών (βλ. σκέψεις 37 έως 41 ανωτέρω).

73 Κατά τα λοιπά, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το ενδιαφερόμενο κοινό συνδέει τα προθέματα «master», «fix», «flexi» και «cover», συνδυαζόμενα με το επίθεμα «rock», με τα φυσικά χαρακτηριστικά της «πέτρας» ή του «βράχου» ή ακόμη με τα χαρακτηριστικά ή την προβλεπόμενη χρήση του λιθοβάμβακα, ενώ το σήμα Rock & Rock εκλαμβάνεται μάλλον ως λογοπαίγνιο με βάση την έκφραση «rock & roll», που προσδιορίζει ένα είδος μουσικής.

74 Όσον αφορά το προγενέστερο σήμα CEILROCK, το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται μόνον το στοιχείο «rock» υπό την αρχική έννοια της «πέτρας» ή του «βράχου». Η ως άνω σημασία απέχει από το εννοιολογικό περιεχόμενο του «rock & rock» που περιγράφεται στη σκέψη 73 ανωτέρω.

75 Επομένως, το τμήμα προσφυγών ορθώς δέχθηκε ότι η εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των συγκρουομένων σημείων εξακολουθούσε να είναι ασθενής.

76 Συνοπτικά, πρέπει να συναχθεί ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι υφίστατο μικρή μόνον ομοιότητα μεταξύ των συγκρουομένων σημείων από οπτικής, φωνητικής και εννοιολογικής απόψεως.

Επί του επιχειρήματος που στηρίζεται στην έννοια της «σειράς» ή της «οικογενείας» σημάτων

77 Με την προσβαλλόμενη απόφαση το τμήμα προσφυγών συμπέρανε ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να στηρίζεται στην διευρυμένη προστασία που παρέχεται σε οικογένεια σημάτων.

78 Η προσφεύγουσα εκθέτει ότι είναι δικαιούχος σειράς γερμανικών και κοινοτικών σημάτων περιλαμβανόντων το κοινό στοιχείο «rock» που παρέχει τη δυνατότητα αναγνωρίσεως των σημάτων της. Επομένως, φρονεί ότι το ενδιαφερόμενο κοινό θα συνδέσει τον όρο «rock» με τα προγενέστερα σήματά της, πράγμα το οποίο θα δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως λόγω της συσχετίσεως μεταξύ των σημείων αυτών, καθόσον μάλιστα η ίδια είναι επιχείρηση που ανήκει στον πρώτο παγκόσμιο παραγωγό προϊόντων από λιθοβάμβακα. Εκθέτει ακόμη ότι το δεύτερο στοιχείο του αμφισβητούμενου σήματος δεν περιλαμβάνεται σε διαφορετική θέση έναντι εκείνης στην οποία περιλαμβάνεται στο πλαίσιο της οικογενείας των προγενέστερων σημάτων, πράγμα το οποίο καθιστά ακόμη μεγαλύτερο τον κίνδυνο συγχύσεως.

79 Πρέπει να υπομνησθεί ότι ο κίνδυνος συσχετίσεως αποτελεί ειδική περίπτωση του κινδύνου συγχύσεως, που χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι τα οικεία σήματα, μολονότι δεν είναι δυνατό να συγχέονται απευθείας από το συγκεκριμένο κοινό, μπορούν να γίνονται αντιληπτά ως δύο σήματα του ίδιου δικαιούχου [βλ. απόφαση της 9ης Απριλίου 2003, Durferrit κατά ΓΕΕΑ – Kolene (NU-TRIDE), T-224/01, Συλλογή, EU:T:2003:107, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία]. Για να ληφθεί υπόψη το κριτήριο αυτό, απαιτείται η αίτηση κηρύξεως ακυρότητας να στηρίζεται στην ύπαρξη σειράς σημάτων εχόντων κοινά χαρακτηριστικά, βάσει των οποίων να λογίζονται ως αποτελούντα μέρος της ίδιας σειράς ή οικογενείας (απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2008, Les Éditions Albert René κατά ΓΕΕΑ, C-16/06 P, Συλλογή, EU:C:2008:739, σκέψη 101). Εντούτοις, ο παράγων που συνδέεται με τη σειρά ή την οικογένεια σημάτων ασκεί επιρροή μόνον αν το κοινό στοιχείο έχει διακριτικό χαρακτήρα. Πράγματι, αν το στοιχείο αυτό είναι περιγραφικό, δεν είναι ικανό να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως [βλ., επ' αυτού, απόφαση της 6ης Ιουλίου 2004, Grupo El Prado Cervera κατά ΓΕΕΑ – Héritiers Debuschewitz (CHUFAFIT), T-117/02, Συλλογή, EU:T:2004:208, σκέψη 59].

80 Πρώτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι δεν μπορεί βασίμως να γίνεται επίκληση της διευρυμένης προστασίας που παρέχεται σε μια οικογένεια σημάτων όταν το κοινό στοιχείο των προγενέστερων σημάτων ήταν σε μεγάλο βαθμό περιγραφικό έναντι των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών. Πράγματι, όρος που παραπέμπει στη φύση των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών δεν είναι ικανός να αποτελέσει τον έχοντα διακριτικό χαρακτήρα κοινό κορμό μιας οικογενείας σημάτων [βλ., επ' αυτού, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2012, Caixa Geral de Depósitos κατά ΓΕΕΑ – Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (la Caixa), T-255/09, EU:T:2012:383, σκέψη 82].

81 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το στοιχείο «rock» είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικό και/ή επαινετικό έναντι των προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτουν τα προγενέστερα σήματα. Επομένως, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψεις 79 και 80 ανωτέρω, δεν μπορεί να αποτελεί το κοινό στοιχείο μιας οικογενείας σημάτων.

82 Δεύτερον, η ως άνω διαπίστωση επιρρωννύεται από τη διάταξη της 30ής Ιανουαρίου 2014, Industrias Alen κατά The Clorox Company (C-422/12 P, Συλλογή, EU:C:2014:57, σκέψη 45), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η διαπίστωση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των σημάτων CLOROX και CLORALEX δεν ισοδυναμούσε με αναγνώριση στον δικαιούχο του προγενέστερου σήματος μονοπωλίου επί του στοιχείου «clor», που ήταν σε μεγάλο βαθμό περιγραφικό των επίμαχων προϊόντων, δεδομένου ότι η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως είχε ως αποτέλεσμα απλώς την παροχή προστασίας ενός συγκεκριμένου συνδυασμού στοιχείων, χωρίς ωστόσο να προστατεύει καθαυτό ένα περιγραφικό στοιχείο αποτελούν μέρος του σχετικού συνδυασμού.

83 Η αναγνώριση όμως της οικογενείας σημάτων που έχουν όλα το στοιχείο «rock» οδηγεί ακριβώς στη δημιουργία μονοπωλίου όσον αφορά το στοιχείο «rock», που είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικό και/ή επαινετικό έναντι των προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτουν τα προγενέστερα σήματα. Η διευρυμένη προστασία μέσω της αναγνωρίσεως της παρουσίας μιας οικογενείας σημάτων σημαίνει ότι, στην πράξη, κανένας άλλος επιχειρηματίας δεν θα μπορεί να καταχωρίσει σήμα που περιλαμβάνει το στοιχείο «rock», ενώ θα μπορεί να απαγορεύεται στους άλλους επιχειρηματίες η χρήση του στοιχείου αυτού στα διαφημιστικά τους μηνύματα και στα διαφημιστικά φυλλάδιά τους. Ένας τέτοιος περιορισμός του ελεύθερου ανταγωνισμού, που θα απέρρεε από την παροχή του δικαιώματος χρήσεως ενός βασικού όρου της αγγλικής γλώσσας σε έναν μόνο επιχειρηματία, δεν μπορεί να δικαιολογείται από την ανάγκη ανταμοιβής της δημιουργικής ή διαφημιστικής δραστηριότητας του δικαιούχου των προγενέστερων σημάτων. Πράγματι, όταν δεν υφίσταται αυξημένος διακριτικός χαρακτήρας λόγω της χρήσεως, η εμπορική αξία την οποία συνεπάγεται το γεγονός ότι επιφυλάσσεται υπέρ μιας μόνον επιχειρήσεως η χρήση του όρου αυτού δεν είναι το αποτέλεσμα σχετικών δραστηριοτήτων του δικαιούχου, αλλά αποκλειστικά της εννοίας της λέξεως, η οποία προκαθορίζεται από τη σχετική γλώσσα, που παραπέμπει στα χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών.

84 Τρίτον, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να στηρίζεται στην απόφαση της 27ης Απριλίου 2010, UniCredito Italiano κατά ΓΕΕΑ – Union Investment Privatfonds (UNIWEB) (T-303/06 και T-337/06, EU:T:2010:160). Πράγματι, με την απόφαση αυτή το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε τη σημασία του διακριτικού χαρακτήρα του κοινού στοιχείου «uni» μιας σειράς σημάτων έναντι των σχετικών υπηρεσιών και έκρινε ότι ο εν λόγω διακριτικός χαρακτήρας ήταν τέτοιου επιπέδου ώστε το ίδιο το στοιχείο ήταν ικανό να προκαλέσει στο ενδιαφερόμενο κοινό άμεση συσχέτιση με τη σειρά αυτή (απόφαση UNIWEB, προαναφερθείσα, EU:T:2010:160, σκέψεις 35, 38 και 39). Εν προκειμένω, όμως, δεν υφίσταται ένα τέτοιο επίπεδο διακριτικού χαρακτήρα.

85 Πράγματι, το στοιχείο «uni» έχει, ασφαλώς, μια σημασία για τον μέσο Γερμανό καταναλωτή, δεν μπορεί όμως να συσχετιστεί απευθείας με τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ειδικότερα με τα αμοιβαία επενδυτικά κεφάλαια, τις οποίες αφορούσαν τα προγενέστερα σήματα στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση UNIWEB, σκέψη 84 ανωτέρω (EU:T:2010:160). Αντιθέτως, το προβαλλόμενο εν προκειμένω στοιχείο «rock» παραπέμπει στα χαρακτηριστικά των οικοδομικών υλικών και των σχετικών κατασκευαστικών υπηρεσιών που καλύπτουν τα προγενέστερα σήματα. Έτσι, δεδομένου ότι η όλη αλληλουχία πραγματικών στοιχείων είναι διαφορετική, η λύση που δόθηκε με την ως άνω απόφαση δεν μπορεί να μεταφερθεί στην υπό κρίση υπόθεση.

86 Επομένως, δεδομένου ότι, εν προκειμένω, το στοιχείο «rock» είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικό και/ή επαινετικό έναντι των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτουν τα προγενέστερα σήματα, δεν είναι ικανό να αποτελέσει τον κοινό κορμό μιας οικογενείας σημάτων.

87 Επαλλήλως πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία, ακόμα και προκειμένου περί οικογενείας σημάτων, η διευρυμένη προστασία που προβλέπεται προς αποφυγή του κινδύνου συσχετίσεως παρέχεται μόνο σε περίπτωση που το πλέον πρόσφατο σήμα έχει χαρακτηριστικά ικανά να προκαλέσουν συσχετισμό του με τη σειρά αυτή. Δεν μπορεί να συμβαίνει κάτι τέτοιο, για παράδειγμα, όταν το κοινό στοιχείο στη σειρά των προγενέστερων σημάτων χρησιμοποιείται στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση με διαφορετικό σημασιολογικό περιεχόμενο (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Il Ponte Finanziaria κατά ΓΕΕΑ – Marine Enterprise Projects (BAINBRIDGE), T-194/03, Συλλογή, EU:T:2006:65, σκέψεις 126 και 127, και UNIWEB, σκέψη 84 ανωτέρω, EU:T:2010:160, σκέψη 34).

88 Ωστόσο, εν προκειμένω, το στοιχείο «rock» έχει διαφορετικό σημασιολογικό περιεχόμενο στο αμφισβητούμενο σήμα Rock & Rock και στα προγενέστερα σήματα, διότι παραπέμπει σε ένα είδος μουσικής στο πλαίσιο λογοπαιγνίου όσον αφορά το αμφισβητούμενο σήμα, ενώ, στα προγενέστερα σήματα, παραπέμπει σε μια «πέτρα», σε έναν «βράχο» ή ακόμη στον λιθοβάμβακα, ενώ τα στοιχεία «fix», «flexi» και «cover» προσδιορίζουν ειδικότερα τα φυσικά χαρακτηριστικά ή την προβλεπόμενη χρήση του προϊόντος (βλ. σκέψεις 44 και 73 ανωτέρω).

89 Επομένως, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας που στηρίζονται στη διευρυμένη προστασία που χορηγείται σε σειρά ή οικογένεια σημάτων πρέπει να απορριφθούν.

Επί του διακριτικού χαρακτήρα των προγενέστερων σημάτων

90 Στην προσβαλλόμενη απόφαση το τμήμα προσφυγών δέχθηκε τα συμπεράσματα του τμήματος ακυρώσεων, κατά τα οποία ο διακριτικός χαρακτήρας των προγενέστερων σημάτων FLEXIROCK, FIXROCK, MASTERROCK και COVERROCK ήταν ασθενής, λόγω της περιγραφικής σε μεγάλο βαθμό φύσεως των στοιχείων τους, ενώ το σήμα CEILROCK ήταν επινοημένο.

91 Η προσφεύγουσα δεν αναπτύσσει ειδική επιχειρηματολογία επ' αυτού.

92 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, σε όλα τα προγενέστερα σήματα, το στοιχείο «rock» παραπέμπει σε μια «πέτρα», σε έναν «βράχο» ή ακόμη στον λιθοβάμβακα, ενώ τα στοιχεία «fix», «flexi» και «cover» προσδιορίζουν ειδικότερα τα φυσικά χαρακτηριστικά ή την προβλεπόμενη χρήση των προϊόντων (βλ. σκέψεις 44 και 73 ανωτέρω). Επιπλέον, το στοιχείο «master» έχει επαινετική σημασία, την οποία το κοινό θα συνδέσει με τον όρο «rock» που παρατίθεται στην παρούσα σκέψη. Επομένως, πρέπει να επιβεβαιωθεί η διαπίστωση του τμήματος ότι τα προγενέστερα σήματα FLEXIROCK, FIXROCK, MASTERROCK και COVERROCK έχουν ασθενή μόνο διακριτικό χαρακτήρα.

93 Κατά τα λοιπά, καθόσον το ενδιαφερόμενο κοινό δεν αποδίδει καμία σημασία στο στοιχείο «ceil», ο λεκτικός συνδυασμός CEILROCK είναι επινοημένος, οπότε αυτός έχει μέσου βαθμού διακριτικό χαρακτήρα.

Επί του κινδύνου συγχύσεως

94 Στην προσβαλλόμενη απόφαση το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, λαμβανομένου υπόψη του ασθενούς διακριτικού χαρακτήρα των προγενέστερων σημάτων, με εξαίρεση το σήμα CEILROCK που ήταν επινοημένο, της ασθενούς ομοιότητας μεταξύ των συγκρουομένων σημείων και του ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού, δεν υφίστατο κανένας κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των συγκρουομένων σημείων.

95 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί την εκτίμηση αυτή, ισχυριζόμενη ότι υφίσταται όντως κίνδυνος συγχύσεως.

96 Από την ανωτέρω ανάλυση προκύπτει ότι τα προϊόντα που καλύπτουν τα συγκρουόμενα σημεία είναι εν μέρει παρόμοια, και, κατά τα λοιπά, ελάχιστα παρόμοια ή και διαφορετικά. Ακόμη, το επίπεδο προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού είναι ιδιαίτερα υψηλό, ενώ υφίσταται ασθενής μόνο βαθμός ομοιότητας μεταξύ των συγκρουομένων σημείων, που απορρέει, επιπλέον, από ένα στοιχείο το οποίο είναι σε μεγάλο βαθμό περιγραφικό και επαινετικό για τα σχετικά προϊόντα και επαινετικό για τις σχετικές υπηρεσίες. Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο διακριτικός χαρακτήρας των προγενέστερων σημάτων είναι ασθενής, με εξαίρεση το σήμα CEILROCK, του οποίου ο διακριτικός χαρακτήρας είναι συνήθους βαθμού.

97 Στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως των συγκρουομένων σημείων, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το επίπεδο προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού είναι ιδιαίτερα υψηλό κατά την αγορά των προϊόντων αυτών, οι οπτικές, φωνητικές και εννοιολογικές διαφορές μεταξύ των συγκρουομένων σημείων αρκούν για να εμποδίσουν το ενδεχόμενο να δημιουργήσουν τα παραπλήσια στοιχεία που οφείλονται στο κοινό στοιχείο «rock» κίνδυνο συγχύσεως στον μέσο Γερμανό καταναλωτή και στον επαγγελματία του τομέα των οικοδομικών κατασκευών, παρά την ομοιότητα ορισμένων από τα ως άνω προϊόντα, (βλ., επ' αυτού, απόφαση REDROCK, σκέψη 21 ανωτέρω, EU:T:2009:398, σκέψη 86).

98 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ο μόνος προβαλλόμενος λόγος της προσφεύγουσας, και, επομένως, η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

99 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα αν υπάρχει σχετικό αίτημα. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τα αιτήματά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Deutsche Rockwool Mineralwoll GmbH & Co. OHG στα δικαστικά έξοδα.

Berardis Czúcz Popescu

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Ιουλίου 2015.

(υπογραφές)